

Voorwoord

Een voorwaarde voor een gelukkig huwelijk of een duurzame samenwoningrelatie is dat het daaraan ten grondslag liggende 'contract' naadloos aansluit bij de wensen van de geliefden.

Thans is het nog zo dat het 'wettelijke contract' dat de gemeenschap van goederen is in heel veel gevallen overeenkomt met hetgeen het aanstaande echtpaar wil of de geregistreerde partners wensen. Ook het standaard notariële samenlevingscontract waar samenwonende partners het mee moeten doen, laat veel te wensen over.

Deze situatie kan worden verbeterd door mediation in te zetten bij de totstandkoming van 'leefcontracten' als huwelijkse voorwaarden, samenlevingscontracten en partnerschapsvoorwaarden.

Mediation bij (echt)scheiding is ingeburgerd en door goed opgeleide scheidingsmediators wordt veel kennis en energie ingebracht bij het begeleiden van scheidende partners. Maar de mediationgrondlegger Peter Hoefnagels stelde in de negentiger jaren van de vorige eeuw reeds vast dat er vreemd genoeg veel meer wordt nagedacht over de uitgang van de relatie (scheidende) dan over de ingang daarvan (trouwen). Hoefnagels meende dat met aandacht voor de ingang van de relatie veel 'huwelijksziekten' zouden kunnen worden voorkomen die, als ze eenmaal de kop opsteken, nog maar slecht kunnen worden genezen.

Dit boek wil in deze behoefte voorzien. Daar waar partijen een langdurige relatie met elkaar aangaan, kunnen verwachtingen, zienswijzen en belangen (ten minste ten dele) tegenstrijdig zijn en spelen juridische aspecten vaak een grote rol. Daarom is het noodzakelijk dat de aanstaande partners de beschikking hebben over vaardigheden en technieken om effectief met elkaar te kunnen communiceren. Van belang is dat zij die gebruiken om voorafgaand aan hun huwelijk of samenlevingscontract mogelijk conflicterende verwachtingen, zienswijzen en belangen te detecteren, te benoemen en deze vervolgens met elkaar te verzoenen. Zij kunnen vervolgens tijdig goede afspraken maken in Prenups: de overeenkomst van huwelijkse voorwaarden of het samenlevingscontract dat op deze wijze tot stand is gekomen.

De familierechtjurist, die tevens ervaren (scheidings)mediator is, kan hierin een grote rol spelen, omdat hij of zij niet alleen beschikt over inhoudelijke kennis, maar ook over de vaardigheden en technieken van een mediator en getraind is in de toepassing ervan. Bovendien kan de mediator die veel scheidingsmediations heeft begeleid, de opgedane ervaring en verworven inzichten aanwenden in de aanvangsfase van de huwelijkse of samenwoningrelatie.

De vele huwelijkken en geregistreerde partnerschappen die elk jaar wordt gesloten, maar ook de vele samenwonenrelaties die elk jaar worden aangegaan, bieden een grote potentiële markt voor de legal family mediator en bovendien de mogelijkheid om met (aanstaande) echtgenoten een cliëntrelatie en een persoonlijke band aan te gaan. Dat wordt versterkt doordat prenups – huwelijkse voorwaarden en het samenlevingscontract – als duurovereenkomst periodiek bijgesteld kunnen, ja zelfs dienen te worden.

Deze uitgave is in de eerste plaats bedoeld voor de professional die meent dat er een kwaliteitsslag valt te maken zowel ter zake van de wijze waarop huwelijkse voorwaarden of samenlevingsovereenkomst tot stand komen als waar het de inhoud ervan betreft.

Dit boek leent zich er echter ook goed voor om te worden gebruikt door aanstaande echtgenoten of samenwonende partners die zich op een gedegen wijze willen oriënteren op een eigentijdse wijze van het komen tot huwelijkse voorwaarden of samenlevingscontract waarin hun specifieke wensen en omstandigheden centraal staan en waarin wordt aangesloten bij het type huwelijk of samenwonenrelatie dat hen voor ogen staat. Het is in het bijzonder bedoeld voor partners die een vorm van begeleiding zoeken bij de totstandkoming van huwelijkse voorwaarden of samenlevingscontract, die hen sterk bij het proces betreft, hen prikkelt en die het recht toegankelijk en begrijpelijk maakt. De overeenkomst die het resultaat is van een dergelijk intensief proces is ook echt de overeenkomst van deze partners en niet meer een anoniem document dat hen wordt overhandigd als slotstuk van een proces, waarin zij slechts de rol van figuranten hebben bekleed.

Prenups is tamelijk caleidoscopisch van opzet. De verschillende onderwerpen die relevant zijn als het gaat om het opstellen van huwelijkse voorwaarden of samenlevingscontract komen alle aan bod en geven de lezer een tamelijk compleet beeld van de dynamische praktijk van de totstandkoming van huwelijkse voorwaarden of samenlevingscontract nieuwe stijl.

In het eerste hoofdstuk ligt de nadruk op het proces van de totstandkoming van Prenups die inzichtelijk wordt gemaakt aan de hand van het voorbeeld van het perfecte samenlevingscontract en in het tweede en vijfde hoofdstuk wordt dit totstandkomingsproces vanuit het perspectief van huwelijkse voorwaarden verder besproken. In de overige hoofdstukken komen onderwerpen als ouderschap, inkomen en alimentatie, vermogen, pensioen, financiële en fiscale planning alle uitvoerig aan bod.

De Stichting Prenups, die in 2012 werd opgericht, heeft zich ten doel gesteld te bevorderen, dat zoveel mogelijk samenlevingsovereenkomsten en huwelijkse voorwaarden tot stand komen via mediationstechnieken. Door het organiseren van cursussen, het geven van voorlichting aan de Nederlandse burgers, die van plan zijn te gaan samenwonen of trouwen en door wetenschappelijke informatie

te geven aan hun begeleiders, tracht de stichting haar doel te bereiken. Dit boek voorziet in de laatste categorie. Wij wensen de begeleiders bij de totstandkoming van prenups met dit boek veel verdieping toe en hopen dat zij de inhoud van de diverse hoofdstukken als handleiding bij hun mooie taakvervulling kunnen gebruiken.

F. Schonewille

L.H.M. Zonnenberg